

Jongenshandel

'Ik wist niet wie ik kon vertrouwen'

Mensenhandel in de homoprostitutie speelt zich af in een schimmige wereld. Alles wijst erop dat het vaker voorkomt dan gedacht.

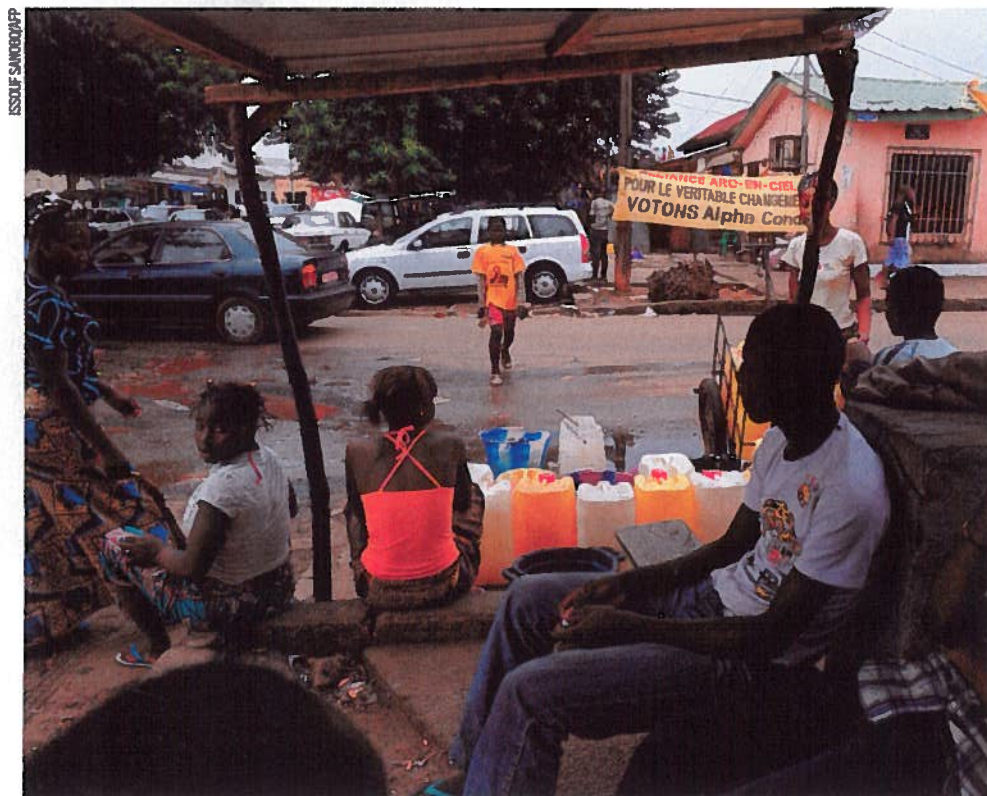
door Renate van der Zee

Ik was vijftien toen ik naar Nederland werd gesmokkeld. Eerst was ik blij. Ik dacht dat ik een betere toekomst tegemoet zou gaan in Europa. Dat was heel naïef gedacht. Want de waarheid was dat ik was verkocht aan een man die slechte plannen met me had.

Aan het woord is Amadou (27), uit Guinee. We spreken elkaar bij Fier Fryslân, een opvangorganisatie voor onder meer slachtoffers van mensenhandel in Leeuwarden. Amadou ziet er verzorgd uit in een keurig gestreken shirt en een smetteloos zomerjasje en hij doet zijn verhaal in opvallend goed Nederlands, maar hij heeft diepe wallen onder zijn ogen.

‘Ik ben opgegroeid in een goed gezin met liefhebbende ouders,’ vertelt hij. ‘Ik had een fijn leven, ik werd verwend. Maar toen rebellen uit Sierra Leone de grens met Guinee overstaken en mijn woonplaats binnen vielen, veranderde mijn leven totaal. Mijn vader was betrokken bij de diamanthandel vanuit Sierra Leone, ik denk dat ze het daarom op hem voorzien hadden. De rebellen vielen ons huis binnen en vermoordden hem en mijn moeder. Mijn zusje namen ze mee. Ik was de enige van ons gezin die wist te ontkomen. Ik kwam op straat terecht, daar zwierf ik rond en zo ontmoette ik op een gegeven moment een man die zei dat hij wel onderdak voor mij kon regelen bij zijn broer in de hoofdstad Conakry. Ik belandde bij een gezin waar ik in ruil voor onderdak en eten moest werken in de huishouding, als een bediende. Ik moest wassen en strijken, boodschappen doen, de tuin verzorgen. Ik kon niet weigeren, want dan dreigde de vrouw des huizes dat ze me op straat zou zetten.

Op een dag zeiden ze tegen me: je krijgt de kans om naar Europa te gaan. We hebben iemand gevonden die jou wil meenemen. In werkelijkheid hadden ze mij verkocht aan een Nederlandse man die mij als verstekeling verstopte op een schip dat naar Nederland voer. Hij sloot me op in een verborgen ruimte in dat schip, waar het helemaal donker was.’

Vanuit Conakry, Guinee, werd Amadou (niet op de foto) naar Nederland verhandeld

Onderweg gebeurden dingen waarover Amadou alleen in bedekte termen wil praten. Maar het is duidelijk dat hij tijdens de reis door de man werd verkracht. ‘Niet alleen door hem. Hij nam ook andere mannen mee die van de kans gebruikmaakten. Eenmaal in Nederland sloot hij mij op in een kamer in zijn huis. Er kwamen allerlei mannen bij hem thuis, maar ik verzette me.’

Grof geweld

Het was de bedoeling dat Amadou zich seksueel ter beschikking zou stellen aan die mannen, tegen betaling. ‘Maar ik werkte totaal niet mee. Ze hebben daar alles met me gedaan. Ze hebben een pistool tegen mijn hoofd gezet, ze hebben me in elkaar geslagen, ze hebben me drugs gegeven zodat ik stoned werd. Het lukte ze wel me te verkrachten, maar alleen met grof geweld. Ik bleef me tot het uiterste verzetten. Ik was mijn ouders kwijt, ik wist niet waar mijn zusje was en of ik haar ooit weer zou zien, wat had ik nou nog te verliezen? Ik was nergens meer bang voor. Uiteindelijk begreep die man dat hij niets aan mij had en wilde hij mij kwijt. Hij zei: ‘Ik breng je naar een asielzoekerscentrum als je je kop houdt over wat hier is gebeurd. Als je toch je mond voorbijpraat, weten we je te vinden.’ Hij bracht me toen naar Zeevaar, waar ik me heb gemeld als asielzoeker.’ Tijdens zijn verhoor vertelde Amadou niets over wat hij had meegemaakt. ‘Ik was ontzet-

tend bang. Ik wist niet wie ik kon vertrouwen. Ik schaamde me ook. En toen ik in het asielzoekerscentrum een medewerker zag rondlopen die ik ook bij die man thuis had gezien, durfde ik helemaal niets meer te zeggen. Ik kon sowieso niet praten over wat er met me was gebeurd. Ik had het er zo moeilijk mee. Ik had last van depressies, angsten en herbelevingen. Ik leed aan slapeloosheid. Om te kunnen slapen, zoop ik eerst een fles port leeg.’

Amadou kwam bij Fier Fryslân terecht nadat een vrijwilliger van VluchtelingenWerk had gezien dat het niet goed met hem ging. ‘Elke keer als hij een vraag stelde, liep ik weg. Hij vond dat ik hulp nodig had.’ Nu zit hij bij de therapiegroep voor mannen die het slachtoffer zijn geweest van seksuele uitbuiting. Alle mannen in de groep komen uit Afrikaanse landen.

Homo-chatsites

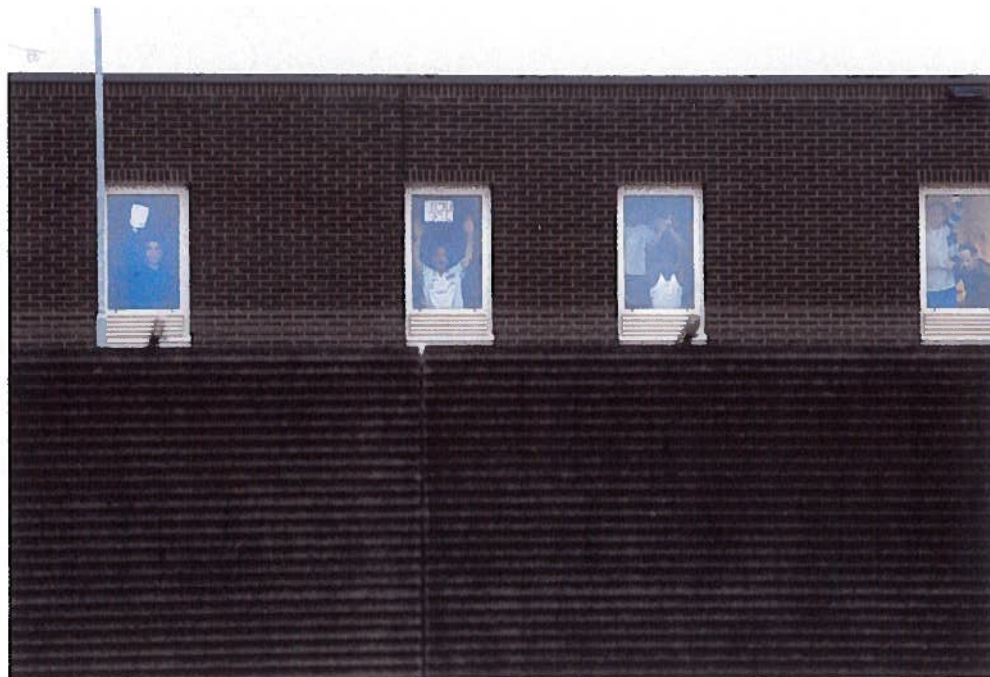
Mensenhandel in de homoprostitutie: het bestaat, maar er is nauwelijks iets over bekend in Nederland. Toen onderzoeker Alex Ransdorp eind 2009 een zaak kreeg toegeschoven waarbij

een vermoeden bestond van mensenhandel, stond hij raar te kijken toen bleek dat het niet om vrouwen ging: 'Er waren tips binnengekomen dat in een laagbouwflat in Amersfoort een illegaal bordeel annex escortbedrijf zou zitten. Maar het was niet duidelijk wat er precies aan de hand was. We kwamen erachter dat er jongens in die flat zaten, geen vrouwen. Daar hadden we nog niet eerder mee te maken gehad.' Zijn belangrijkste tipgever was een man die een relatie had gehad met een van de jongens in de flat. Die vertelde dat daar buitenlandse homoprostitueés zaten die door de hoofdbewoner, de 43-jarige Van O., in de tang werden gehouden. Via telefoongegevens kwam Ransdorp erachter dat Van O. in negen maanden tijd 22 keer op Schiphol was geweest en 33 keer bij de grens met Duitsland en België. 'Dan begrijp je dat-ie inderdaad mensen uit het buitenland heeft gehaald.' Het lukte Ransdorp een jongen te spreken te krijgen die zich aan de greep van Van O. had ontworsteld, en die bevestigde zijn vermoedens. Van O. legde via homo-chatsites contact met jonge mannen uit Zuid-Amerika en Oost-Europa. Hij haalde ze over naar Nederland te komen door ze voor te spiegelen dat ze in de homoprostitutie veel geld konden verdienen. Hij schoot het geld voor het ticket voor. Eenmaal in Nederland bracht hij ze onder in zijn flat en kregen ze te horen dat ze nu een flinke schuld bij hem hadden uitstaan, die ze moesten afbetalen met wat ze verdienden in de prostitutie. Via

Vrouwenhandel is zichtbaarder dan mannenhandel

PATRICK POSTHUM

Het gevaar is dat jongens uit schaamte niets zeggen en daardoor onterecht in vreemdelingendetentie komen

websites met namen als Heavenboys en Paradiseboys wierf hij klanten die aan huis kwamen of die de jongens moesten bezoeken. Van het geld dat ze verdienden, moesten ze het grootste gedeelte inleveren.

De jongens waren voor hun huisvesting en hun inkomsten volkomen van hem afhankelijk, want hij was degene die zorgde dat ze klanten kregen. Van wat ze verdienden hielden ze zo weinig over dat ze geen eigen woning konden bekostigen. Ze spraken geen Nederlands, vaak ook geen Engels, en wisten niet de weg naar Nederlandse instanties. Ze mochten van Van O. buiten hun escortwerkzaamheden nauwelijks contact hebben met de buitenwereld. Terug naar huis konden ze ook niet, want Van O. had hun paspoort afgenomen. Hij dreigde bovendien dat hij de Nederlandse politie zou inlichten over hun illegale verblijfsstatus als ze niet zouden doen wat hij zei. Zo hield hij ze in zijn greep.

Ransdorp sprak meer jongens die in die flat hadden gezeten en het viel hem op hoe bang ze waren. Bang voor Van O., maar ook bang om verklaringen af te leggen over hun klanten. Want dat bleken figuren te zijn die een 'bepaalde rol spelen in de maatschappij', zoals Ransdorp het uitdrukt. Meer wil hij er niet over zeggen, ook niet na enig aandringen. 'Maar ik schrok er wel van.' Van O. is in november 2012 in hoger beroep veroordeeld tot twee jaar gevangenisstraf (waarvan één voorwaardelijk) en het betalen van duizend euro schadevergoeding aan elk slachtoffer. De straf viel zo laag uit vanwege zijn slechte gezondheid, aldus het arrest.

Speciale routes

Ransdorp ontdekte gaandeweg dat er een Europees circuit bestaat waarbinnen jongensprostitueés uit Zuid-Amerika en Oost-Europa

worden 'rondgepompt', zoals hij het noemt. 'In een onderzoek van de Spaanse politie kwam ik namen van jongens tegen die ik hier ook had gezien. Er zijn speciale routes. Zuid-Amerikaanse jongens komen via Parijs binnen, Oost-Europese jongens via Duitsland. Die jongens worden door hun uitbuiters 'doorgeschoven'. Ze zitten dan weer twee maanden hier, dan weer twee maanden daar. Dat gebeurt bewust: zo kunnen ze geen sociaal netwerk opbouwen, geen vrienden maken die hen kunnen helpen te ontsnappen aan degene die ze uitbuit.' Of het grote criminele samenwerkingsverbanden zijn die deze jongens 'verhandelen', zoals dat van de Turkse mensenhandelaar Saban Baran in de vrouwenprostitutie, betwijfelt Ransdorp. 'Ik heb daar geen bewijs van gezien. Ik denk eerder aan bescheiden netwerken, of aan één persoon die jongens binnenhaalt en dan weer doorschuift.'

Het geld is de belangrijkste reden waarom jongens, die meestal uit arme omstandigheden komen, zich naar Nederland laten lokken. 'Vaak hopen ze hun familie thuis te kunnen ondersteunen met het geld dat ze verdienen, soms zet die familie hen zelfs daartoe onder druk. Dat in hun eigen land hun geaardheid niet is geaccepteerd, kan ook een rol spelen bij hun beslissing om naar Nederland te komen,' zegt Ransdorp. 'Tussen deze jongens zitten ook transseksuelen en bij hen is dat zeker een factor. Zij hopen vaak het geld voor hun operatie bij elkaar te kunnen verdienen. Tussen de jongens in Amersfoort zat ook een transseksueel uit Brazilië. Hij had zich flinke siliconenborsten laten aanmeten, maar zag uiteindelijk toch af van verdere operaties. "Want," zei hij, "hierdoor ben ik een topper, ben ik extra in trek." Dan denk je dat je als politieman veel ge-

zien hebt, maar toen stond ik toch even met mijn oren te klapperen.'

Begin 2010 deed de politie een inval in de flat in Amersfoort. Twaalf jongens bleken daar onder mensonterende omstandigheden te wonen. De meesten sliepen op een kleine, smerige, vochtige vliering. Er waren geen ramen, er was geen luchttoevoer, geen verwarming, geen sanitair. Om er te komen, moest je een ladder op klimmen. 'Mijn collega's kregen daar op die zolder binnen de kortste keren last van hun luchtwegen,' vertelt Ransdorp.

De jongens bleken er slecht aan toe. Ze hadden van Van O. maar één, hooguit twee keer per dag mogen eten. Het grootste gedeelte van de dag zat de keukendeur op slot. Als er klanten in de flat kwamen, moesten de jongens die niet 'werkten' boven blijven en ging het luik van de zolder dicht. Een aantal jongens bleek schurft te hebben. Anderen hadden soa's, waaronder hiv.

Dubbel taboe

'Mensenhandel in de homoprostitutie is een blinde vlek in het beleid,' zegt Corinne Detmeijer, nationaal rapporteur mensenhandel. 'We weten dat het bestaat, maar we hebben er totaal geen zicht op. Het zou goed zijn als we meer duidelijkheid zouden krijgen over de omvang ervan.'

Maar tot nu toe is alle aandacht altijd uitgegaan naar mensenhandel van vrouwelijke prostituees. Uit het bescheiden aantal onderzoeken naar homoprostitutie komt geen duidelijk beeld naar voren van hoe het nou zit met mensenhandel. Het is moeilijk daar een idee van te krijgen, want meer nog dan prostitutie door vrouwen speelt homoprostitutie zich af in een schemerige wereld. Contacten worden gelegd via internet, ontmoetingen hebben vaak plaats in woonhuizen.

In 2012 werden 46 mannelijke slachtoffers van seksuele uitbuiting geregistreerd door het Coördinatiepunt Mensenhandel (Comensha). Dat lijkt weinig als je het afzet tegen het aantal vrouwelijke slachtoffers dat dat jaar werd geregistreerd: bijna 1177. Maar alles lijkt erop te wijzen dat dit maar het topje van de ijsberg is. Het aandeel mannen dat vermoedelijk is uitgebuit in de seksindustrie is sinds 2009 gestegen van 19 naar 29 procent.

Volgens Sandra Claassen van de Stichting Fair-Work, die zich inzet tegen mensenhandel, stuit de hulpverlening steeds vaker op mannen uit Zuid-Amerika, Oost-Europa en ook Afrika die

De jongens zijn ook bang om verklaringen af te leggen over hun klanten. Want dat bleken figuren die een bepaalde rol spelen in de maatschappij

seksueel zijn uitgebuit. 'We denken dat die 46 geregistreerde slachtoffers maar een heel klein percentage vormen van het werkelijke aantal,' zegt ze. 'De drempel om aangifte te doen is voor deze mannen, die vaak geen verblijfsvergunning hebben en de weg in Nederland niet kennen, heel hoog.'

Over de problematiek van die mannen is ook weinig bekend, terwijl die toch verschilt van die van de vrouwelijke slachtoffers. Claassen: 'De mannen hebben te maken met een dubbel taboe: dat op prostitutie en dat op homoseksualiteit. Mannen omschrijven zichzelf ook niet zo snel als slachtoffer, want het is niet mannelijk om uitgebuit te zijn. Ze zijn vaker dan vrouwen besmet met soa's en hiv, en soms zijn ze ernstig getraumatiseerd.'

Dat de Nederlandse hulpverlening niet is ingericht op deze mannelijke slachtoffers ervoer Alex Ransdorp aan den lijve toen hij opvang probeerde te regelen voor de twaalf jongens die zijn collega's uit de Amersfoortse flat hadden gehaald. 'Ik heb me een slag in de rondte gebeld, maar het leverde geen bal op. De nacht na de inval hebben we die jongens in een jeugdhotel ondergebracht, maar dat is natuurlijk geen oplossing. Uit wanhoop heb ik ze de volgende dag in een busje geladen en ben ik met ze naar Comensha gereden. Daar waren ze daar natuurlijk niet echt blij mee. Maar het had wel effect. De opvang voor mannelijke slachtoffers van uitbuiting is toen uitgebreid met vijftien bedden. Maar daar moeten ook de aspergestekers op.'

De opvangorganisatie Fier Fryslân sprong meteen in op het gebrek aan hulpverlening en zorgde dat ze vier van de twaalf jongens kon-

den onderbrengen. Bij Fier is onlangs ook een therapiegroep voor mannelijke slachtoffers van seksuele uitbuiting gestart, enerzijds omdat daar behoefte aan bleek te zijn onder de cliënten, maar ook om te kijken wat voor behandeling het beste werkt, want er is weinig ervaring mee. Een van de mannen in de therapiegroep is Amadou.

'Vrouwelijke slachtoffers kunnen meestal goed praten over wat ze hebben meegemaakt,' vertelt coördinator Ineke van Buuren. 'Mannen hebben daar veel meer moeite mee. Daarom doen we vooral sportieve activiteiten, zodat ze zich fysiek kunnen uiten. Zelf noemen ze de groep ook 'de sportgroep'. Deze jongens hebben verschrikkelijke dingen meegemaakt. We hebben hier een jongen gehad die gedwongen was tot seks met dieren voor perverse porno. Hij zat in een asielzoekerscentrum alleen maar voor zich uit te staren. Hij was helemaal kapot. De leiding van het centrum heeft toen onze hulp ingeroepen. Vaak gaat het bij deze slachtoffers om heel jonge jongens, soms minderjarig. Want vooral heel jonge jongens zijn in trek in de homoprostitutie. Die jongens worden niet alleen voor seks, maar ook voor andere criminele activiteiten ingezet. Om drugs te runnen bijvoorbeeld. Als ze ouder worden en voor hun cliëntele niet meer zo interessant zijn, worden ze zonder pardon gedumpt. De schaamte over wat ze hebben meegemaakt is bij deze jongens enorm. Sommigen zijn heteroseksueel en zitten erg met zichzelf in de knoop. Het is al niet mannelijk om slachtoffer te zijn, en dan zijn ze ook nog eens voor homoseks misbruikt. Ze zijn vaak heel geïsoleerd en eenzaam.'

Polsstokspringen

Een winderig weiland in Friesland op een frisse junidag. Het is de personeelsdag van Fier Fryslân en als onderdeel daarvan gaan medewerkers en cliënten polsstokspringen om geld op te halen voor de bouw van het Centrum Kinderhandel Mensenhandel, een nieuw kennis- en behandelcentrum voor slachtoffers van mensenhandel. Ook de Afrikaanse jongens van de mannengroep doen mee met het polsstokspringen. Ze staan aan de rand van de sloot en kijken lacherig toe als er een korte de-

Onze webshop heeft ook inhoud

The book lamp

Ziet er niet alleen uit als een mini-bureaulamp, u kunt hem ook daadwerkelijk op zijn voetje op tafel of bureau zetten.

Maar u kunt hem ook als leeslampje op uw boek bevestigen: 'It clips on your book, it sits on your desk.' Inclusief batterijen.

Prijs: € 15,95
Aboneeprijs: € 13,95

Ga nu naar vn.nl/winkel

Vrij Nederland
Lang leve de inhoud

monstratie wordt gegeven van verschillende springtechnieken. 'Van tevoren hebben ze zich een beetje zenuwachtig gemaakt of ze het wel zouden kunnen,' vertelt Van Buuren. 'Maar ze willen zich natuurlijk niet laten kennen.'

De Afrikaanse mannen storten zich met overgave op het polsstokspringen. Eén van hen, we zullen hem Cordinho noemen, vliegt met atletische zwaaien verschillende malen over de sloot en neemt met een triomfantelijke lach het applaus vanaf de slootkant in ontvangst. Amadou heeft het moeilijker met springen, maar kan nog net de kant op worden gehesen als hij in de sloot dreigt te vallen. De dikste man van de groep breekt in zijn enthousiasme de stok. Hilariteit en high fives alom. Er wordt ook heel hard gelachen als er vervolgens medewerkers in de sloot belanden.

Aan de kant staat psychologe Blanchefleur Piksen, die een aantal van de jongens behandelt. 'Het ontroert me om te zien hoeveel plezier ze maken,' zegt ze. 'Want de problematiek waar ze mee worstelen is zwaar. En ze kunnen zich zo moeilijk uiten.'

Dat blijkt wel uit het gedrag van Cordinho, de jongen die zo goed kon polsstokspringen. Voorafgaand aan de personeelsdag heeft hij gezegd dat hij zijn verhaal wel wil vertellen aan de verslaggever, maar bij de eerste ontmoeting zegt hij dat hij honger heeft en dat hij eerst wil eten. Na het eten vraagt hij of het gesprek ook morgen kan, als de groep weer bij elkaar komt. voor een sessie. 'Dan wil ik zeker wat vertellen. Maar ik ben nu moe van het springen.' Maar de volgende dag komt hij niet opdagen voor de groeps sessie. 'Hij mist eigenlijk nooit een sessie,' zegt zijn begeleidster. 'Ik denk dat hij het gesprek toch niet aandurft.'

Voodoo-ritueel

Sinds de zaak in Amersfoort is er in Nederland nog een aantal zaken geweest waarbij sprake was van mensenhandel van buitenlandse jongens in de prostitutie. In mei vorig jaar werd een prostitutienetwerk opgerold in Limburg dat jonge mannen uitbuitte. Vier mannen uit Elsloo, Eygelshoven en Sittard werden daarbij gearresteerd.

Hun vermoedelijke slachtoffers kwamen uit schrijnend arme omstandigheden in Roemenië. In Nederland zaten ze met tien, twaalf jongens in kleine woningen gepropt, waar ze sliepen op dezelfde bedden als waarop ze klanten moesten ontvangen. Het vermoeden is dat het in deze Limburgse zaak om tientallen jongens gaat, die via homo-chatsites naar Nederland werden gelokt. Sommigen zouden hebben geweten dat ze als prostitué moesten gaan werken, maar anderen zou zijn wijsgemaakt dat ze als een soort gezelschapsjongen aan de slag konden. Zonder geld en contacten, onder druk gezet of zelfs mishandeld, zouden ze ermee hebben ingestemd om klanten te ontvangen.

Jongens die wilden stoppen, zouden zijn gechanteed met het dreigement dat hun familie zou worden ingelicht over hun werkzaamheden. Het OM heeft aanwijzingen dat de gearresteerden in deze Limburgse zaak bekenden zijn van de man die het Amersfoortse jongensbordeel runde en ook van een man uit Almelo die in 2011 werd gearresteerd op verdenking van mensenhandel in de homoprostitutie. Dit zou erop kunnen wijzen dat het gaat om een netwerk.

De strategieën die mensenhandelaren hanteren, zijn divers en ingenieus. Bij FairWork is een geval bekend van een jonge Nigeriaan-

'Vaak gaat het bij deze slachtoffers om jonge jongens, soms minderjarig. Want vooral heel jonge jongens zijn in trek in de homoprostitutie'

se voetballer die naar Nederland werd gelokt met de belofte dat hij bij een Nederlandse club kon gaan spelen. Omdat hij zelf 'te beschadigd' is om nogmaals zijn verhaal te doen, vertelt een medewerker het. 'Een Nederlandse man maakte hem wijs dat hij voor hem kon bemiddelen bij een voetbalclub in Europa. Voorafgaand aan zijn reis moest hij een voodoo-ritueel ondergaan waardoor een vloek zijn familie zou treffen als hij weg zou lopen. Op die manier worden veel West-Afrikaanse slachtoffers aan hun mensenhandelaren gebonden, want het geloof in zwarte magie is daar diepgeworteld.

Eenmaal in Nederland bleek dat hij zijn reis moest terugbetalen door seks te hebben met mannen. Hij zag geen andere mogelijkheid dan akkoord te gaan, in de hoop dat het mee zou vallen. Maar het viel niet mee. Hij werd verkracht en raakte anaal gewond. Na enkele dagen wist hij te ontsnappen toen de chauffeur die hem naar de klanten bracht, bij een winkel stopte om iets te kopen. Hij deed aangifte, maar hij kon niet vertellen waar zijn uitbouter woonde. De politie reed met hem door de stad, maar hij kende de weg niet, voor zijn gevoel leken alle huizen op elkaar en hij was bovendien 's nachts aangekomen op dat adres.'

Zwaar verslaafd

Ineke van Buuren en ook Elcke Bonsen, een arts die spreekuren voor ongedocumenteerde mensen houdt door het hele land, hebben het sterke vermoeden dat er netwerken zijn die jongens uit arme landen naar Nederland halen om ze uit te buiten in de homoprostitutie. Bonsen heeft Afrikaanse, maar ook Afghaanse en Iraakse jongens op haar spreekuur gehad van wie ze weet dat ze iets dergelijks hebben meegemaakt. 'Het begint er meestal mee dat zo'n jongen bij mij komt omdat hij problemen heeft met naar het toilet gaan. Vaak blijkt er dan sprake te zijn van anale verwondingen. Ik had hier een jongen met een wond aan zijn anus. Nadat ik had gekeken, vroeg hij of hij daarmee nog seks kon hebben. Toen ik doorvroeg, verstond hij me opeens niet meer. Het probleem is dat deze jongens je niet meteen in vertrouwen nemen, je moet echt tijd uittrekken om dat op te bouwen. En dan nog kun je er niet rechtstreeks naar vragen.'

Ze vertelt dat in Afghanistan van oudsher een cultuur van jongensprostitutie bestaat. Heel jonge jongens dansen daar gekleed als vrouwen voor een mannenpubliek, waarna mannen zich met die jongens kunnen terugtrekken. Sommigen van die 'danceboys' zijn volgens haar in Nederland terechtgekomen. 'Er is bij deze jongens vaak sprake van ernstige psychische problemen. Ik heb mooie jonge Afghaanse jongens op mijn spreekuur gehad die zwaar verslaafd waren aan de heroïne. Een gesprek over wat ze hebben meegemaakt in de homoprostitutie is alleen mogelijk in bedekte termen. Dan zeggen ze bijvoorbeeld dat ze een droom hebben gehad waarin ze door iemand werden afgetrokken en dat er een man naast hen zat toen ze wakker werden. Wat me opvalt, is hoe bang ze zijn. Ze peinzen er niet over om aangifte te doen. Ze zijn bang voor de mensen die hen hebben uitgebuit, maar ook heel bang om uitgezet te worden of om in vreemdelingendetentie terecht te komen.'

Constance onzekerheid

Die angst is niet onterecht. Volgens Sandra Claassen van FairWork zijn er slachtoffers die niet als zodanig worden erkend omdat ze tijdens hun verhoor niet kunnen praten over wat ze hebben meegemaakt. Het gevolg is dat deze mannen in vreemdelingendetentie terecht komen, terwijl ze recht hebben op de B9-regeling, die hun verblijfsstatus verleent voor zolang als het onderzoek naar hun zaak duurt. Ook de jonge Nigeriaanse voetballer kwam in vreemdelingendetentie terecht, voordat een medewerker van FairWork hem opmerkte en ervoor zorgde dat hij in de

B9-regeling kwam. Maar omdat zijn aangifte de politie geen aanknopingspunten bood, is zijn toekomst ongewis.

De IND is niet bepaald gespitst op dit probleem. Desgevraagd mailt een woordvoerder dat alleen incidenteel signalen binnenkomen waarbij mogelijk sprake is van seksuele uitbuiting van mannen. 'Het betreft vooral West-Afrikaanse mannen die verklaren slachtoffer te zijn van mensenhandel, veelal misbruik door mannen na aankomst in Nederland. Wij geven die signalen door aan de politie.'

De politie heeft het probleem van mensenhandel in de homoprostitutie inmiddels wel in het vizier, maar er zijn veel aangiftes, zoals die van Amadou en van de Nigeriaanse voetballer, waarbij het slachtoffer geen duidelijke informatie kan, wil of durft te geven over zijn uitbouter. En als een zaak wordt geseponneerd, volgt vaak uitzetting van het slachtoffer.

Amadou zit al jaren in onzekerheid over zijn lot omdat zijn asielaanvraag is afgewezen, nadat hij zweeg tijdens zijn verhoor. 'Ik heb meegewerkt aan mijn terugkeer, maar de ambassade van mijn land weigerde me een laissez passer te geven. Ondanks dat bleef de medewerker van de Dienst Terugkeer en Vertrek maar beweren dat ze me zouden uitzetten. 'Maak het waar,' zei ik telkens weer tegen haar. Maar dat konden ze niet. Toen ik haar uiteindelijk iets vertelde over wat de man die mij Nederland heeft binnen gesmokkeld met mij heeft gedaan, vond ze dat ik opnieuw asiël moest aanvragen. Heb ik gedaan, maar het werd meteen afgewezen. Ze vonden dat ik eerder had moeten vertellen dat er sprake was geweest van mensenhandel. Sindsdien verkeer ik in constante onzekerheid. Ik word er gek van.'

De mannengroep van Fier Fryslân vormt nu een belangrijk baken in zijn bestaan. 'Het is prettig om te weten dat er meer mannen zijn die dit hebben meegemaakt, al vind ik het heel erg voor hen. We steunen elkaar. We hebben allemaal last van angsten en slapeloosheid. Ik had nooit kunnen denken dat mijn leven zo'n nachtmerrie zou worden. Er zijn mensen in de wereld die doen alsof ze je willen helpen, maar pas op: vroeger of later komt de factuur. Probeer dan maar eens te weigeren. Als je niets hebt en in een zwakke positie verkeert, kun je makkelijk slachtoffer worden van mensen met slechte plannen.' ■